

Målnummer:	Ö398-83	Avdelning:	
Domsnummer:	SÖ133-84		
Avgörandedatum:	1984-03-15		
Rubrik:	Till verkställande av ett beslut om betalningssäkring omhändertog kronofogdemyndigheten bl a vissa kontanter som förvarades i ett bankfack. Bankfacket förhyrdes av en kvinna med vilken gäldenären varaktigt sammanbodde under äktenskapsliknande förhållanden, och kvinnan för i målet talan om att verkställigheten delvis skall hävas eftersom vissa av de omhändertagna kontanterna tillhör henne. Gäldenären innehade en nyckel till facket och äger ostridigt värdehandlingar och kontanter till betydande belopp som fanns där. Hyreskontraktet upptog emellertid kvinnan som ensam fackinnehavare och innehöll inte något förordnande om rätt till tillträde för annan. Vid bedömning av kvinnans talan har hon ansetts ha ensam haft besittningen till de omtvistade kontanterna.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 10 § lag (1978:880) om betalningssäkring• 4 kap. 17 § utsökningsbalken (1981:774)		

Rättsfall:

REFERAT

A.H. och H.B. är sammanboende sedan 10 år tillbaka. Länsrätten i Kalmar län förordnade genom beslut d 16 aug 1982 om betalningssäkring av så mycket av H.B:s egendom som svarade mot 355 719 kr. Polisen i Kalmar företog d 25 aug 1982 husrannsakan i ett av A.H. i sparbanken i Lindsdal hyrt bankfack och beslagtog därvid bl a tio kuvert innehållande sammanlagt 82 135 kr.

Kronofogdemyndigheten i Kalmar distrikt verkställde hos polisen genom beslut d 27 aug 1982 betalningssäkring av den i beslag tagna egendomen.

A.H. anförde besvär i Göta HovR och yrkade att verkställigheten av betalningssäkringen skulle hävas vad gällde 14 000 kr. Hon åberopade som grund för sin talan bl a följande. Pengarna, som förvarades i ett av henne förhyrt bankfack, tillhörde henne. Av pengarna förvarades 5 000 kr i ett kuvert, märkt "mamma". I ett annat kuvert, märkt "Teneriffa" fanns 14 695 kr, av vilka 9 000 kr tillhörde henne. De pengar hon nu gjorde anspråk på hade hon fått i gåvor av sin mor.

Riksskatteverket bestred bifall till besvären.

HovR:n (hovrättslagmannen Larsson, hovrättsrådet Noltorp samt hovrättsassessorerna Lindkvist, referent, och Gustafsson) anförde i slutligt beslut d 2 febr 1983:

Skäl. Riksskatteverket har yttrat: Den i bankfacket förvarade egendomen var ostridigt till största delen gäldenärens. Därför får bankfacket - trots att klaganden enligt kontraktet varit ensam innehavare - anses ha disponerats av dem båda, dvs att nu aktuell egendom varit i deras gemensamma besittning. Gäldenären skall därvid anses som ägare om det inte görs sannolikt att de är samägare. Det framstår därvid som helt osannolikt att hon valt att lägga besparingar i bankfack i stället för att göra dem räntebärande på bankkonto. Detta speciellt med hänsyn till att hon innehar bankkonto hos Sparbanken enligt vad riksskatteverket inhämtat. Naturligare är det dock att gäldenären,

som var restförd hos kronofogdemyndigheten redan 1978, med stora latent skatteskulder sökt göra kontanter oåtkomliga för sina borgenärer genom att lägga dem i bankfack.

I bankfacket har förvarats värdehandlingar och kontanter till betydande belopp, som ostridigt tillhör H.B.. På grund härav får även nu ifrågavarande kontanter anses ha varit i A.H:s och H.B:s gemensamma besittning. På grund härav och då det ej gjorts sannolikt att de är samägare till egendomen skall besvären lämnas utan bifall.

HovR:ns beslut. HovR:n lämnar besvären utan bifall.

A.H. anförde besvär och yrkade att HD måtte bifalla hennes i HovR:n förda talan.

Riksskatteverket hemställde att besvären skulle lämnas utan bifall.

Målet avgjordes efter föredragning.

Föredraganden, RevSkr Junestad, hemställde i betänkande att HD måtte meddela beslut enligt följande: Skäl. A.H. har i HD som grund för sin talan angivit att hon ensam haft besittningen till innehållet i bankfacket. Hon har även hävdad att hon gjort sannolikt att de aktuella kontanterna tillhör henne. Till stöd för sin ståndpunkt i besittningsfrågan har A.H. åberopat att bankfacket hyrts i hennes namn, att fullmakt ej finns och att hennes samboende H.B., trots innehav av nyckel till bankfacket, aldrig haft rätt till tillträde och heller aldrig kunnat få tillträde till bankfacket.

Riksskatteverket har i avgiven förklaring åberopat vad verket anført i HovR:n och som framgår av HovR:ns beslut.

Enligt 10 § 1 st lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter tillämpas, såvitt nu är i fråga, vid verkställighet av beslut om betalningssäkring, bestämmelserna i 4 kap 17-19 §§ UB. Enligt 4 kap 17 § UB gäller att lös egendom får utmätas endast om det framgår att egendomen tillhör gäldenären eller om han enligt 4 kap 18 eller 19 § samma balk skall anses vara ägare. Om tillämpning av stadgandet i 18 § (ensambesittning för gäldenären) är ej fråga. Enligt 4 kap 19 § gäller vid varaktigt samboende under förhållanden som är aktuella i målet, att egendom som finns i de samboendes gemensamma besittning anses tillhöra gäldenären, om det ej görs sannolikt att de är samägare till egendomen enligt samäganderättslagen och det ej heller framgår att egendomen tillhör den andre eller någon annan.

Innehållet i bankfacket får på de skäl HovR:n i denna del anført anses ha varit i A.H:s och H.B:s gemensamma besittning. Enär samäganderätt till aktuella kontanter ej gjorts gällande i HD, krävs enligt 4 kap 19 § UB att A.H. styrker sin äganderätt till medlen för att de skall kunna fredas från betalningssäkring för H.B:s skulder. Av den utredning som förebragts i målet framgår ej att kontanterna tillhör A.H.. Hennes besvär kan därför ej vinna bifall.

Slut. HD lämnar besvären utan bifall.

HD (JustR:n Westerlind, Welamson, referent, Palm, Ehrner och Gad) fattade följande slutliga beslut:

Skäl. Det bankfack vari de i målet omtvistade kontanterna påträffades har hyrts av A.H. enligt kontrakt, vilket uppftar henne ensam som fackinnehavare och inte innehåller något förordnande om rätt till tillträde för annan. Att H.B. innehade en nyckel till bankfacket och att i facket förvarades värdehandlingar och kontanter till betydande belopp som ostridigt tillhörde H.B. medger inte slutsatsen att han på grund av fullmakt från A.H. eller eljest hade tillgång till bankfacket. Annan utredning till stöd för en sådan slutsats har inte förebragts. Såvitt handlingarna utvisar har A.H. följaktligen ensam haft besittningen till de i

målet omtvistade kontanterna. På grund härav, och då det ej kan anses framgå att de tillhör H.B., kan jämlikt 10 § lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter samt 4 kap 17 § UB dessa kontanter inte bli föremål för verkställighet av beslutet om betalningssäkring.

Slut. Med ändring av HovR:ns beslut upphäver HD beslutet om verkställighet av betalningssäkring såvitt gäller 14 000 kr.

Sökord: Verkställighet; Betalningssäkring; Kronofogdemyndighet; Bankfack; Besittning; Sambor; Kontanter

Litteratur:
